

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Bloemendaal

Bloemendaal, 19 maart 2024

Betreft: gevraagd advies inzake de vernieuwing Bibliotheek Zuid-Kennemerland

Cc: gemeenteraad (op uw verzoek)

Geachte College,

Op 28 februari 2024 vroeg u aan de WMO-raad Sociaal Domein advies uit te brengen over het bijgestelde document 'Tot bloei komen' waarin de plannen voor de vernieuwing van de bibliotheek en de inhoudelijke samenwerkingen met Welzijn Bloemendaal en het Wmo-loket zijn uiteengezet. Met name ons advies over de functie van de bibliotheek voor de inwoners van de gemeente Bloemendaal zou u graag meenemen in de besluitvorming. Graag voldoen wij hierbij aan uw verzoek.

Korte terugblik

De opdracht van de gemeente naar de drie organisaties om te komen tot een bezuiniging op het exploitatiebudget van de bibliotheek Zuid-Kennemerland in Bloemendaal werd in eerste instantie toegewerkt naar een forse reductie van de boekencollectie: van de omvang van de collectie in 2019 zou bij een ongewijzigde uitvoering circa 30% overblijven.

Geen verantwoorde ontwikkeling op maatschappelijk en cultureel-educatief terrein; zeker niet gelet op het toenemende functionele analfabetisme. In het nu voorliggende plan blijft 70% van het aantal titels uit 2019; een enorme verbetering.

Positief is het opgepakte signaal van ons ongevraagd advies van 15 mei 2023. Naar onze mening is er door de Commissie Samenleving alert gereageerd op dit advies, waarvoor dank.

De geuite signalen zijn ook door het College begripvol en adequaat opgepakt en hebben geleid naar het plan 'Tot bloei komen', waarover u ons nu om advies vraagt.

In de herfst van 2023 is een dialoog op gang gekomen over signalen van zorg (ook geuit door de Wmo-raad sociaal domein) over de functie van deze te realiseren 'brede bibliotheek'. Die dialoog was ook noodzakelijk omdat de aanbesteding voor het oorspronkelijke plan was mislukt.

In haar – ongevraagde - advies van 15 mei 2023 heeft de WMO-Raad Sociaal Domein de vraag gesteld of er andere locaties zijn onderzocht. Meerdere malen is als mogelijk alternatief de naastgelegen, niet meer in gebruik zijnde R.K.-kerk genoemd. Of iets met die suggestie is gedaan is ons niet bekend. Onze grootste zorg is nog altijd de beperkte ruimte waar alle beoogde functies een plek moeten krijgen. Er zijn al veel concessies gedaan – boekenvoorraad, kantoorruimtes Welzijn Bloemendaal, Wmo-loket en nog is het de vraag of "alles erin past". Moet je streven naar "het kan" of naar "ruimte geven aan...".?

Aanleiding en programmering

Citaat uit 'Tot bloei komen': *"De Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Welzijn Bloemendaal, geconfronteerd met een bezuiniging vanuit de gemeente, zien grote mogelijkheden in samenwerking en afstemming van de programmering"*.

We zijn op zich enthousiast over de verbreding van de bibliotheek en een nauwere samenwerking tussen bibliotheek, Welzijn Bloemendaal en Wmo-loket. Wel vragen we ons af op welke gebieden die samenwerking gaat plaatsvinden. Waar zit nu overlap/complementariteit? In 'Tot bloei komen' worden ruimtelijke verkenningen uitgewerkt maar geen programmatische; evenmin is een verkenning uitgevoerd naar het aspect 'tijd' (rooster voor openingstijden, indeling in activiteiten die goed – of juist niet! - te combineren zijn) Verschillende onderdelen, zoals taalontwikkeling, digitale ontwikkeling en ondersteuning, werk- en studiefaciliteiten en faciliteren van communities zien we graag meer uitgewerkt. De zorg zit in conflicterende effecten van voorlezen/studeren/ouderen die lessen digitale

vaardigheden volgen versus podiumactiviteiten/taalspelletjes op muziek en de inloop van de activiteiten van Welzijn Bloemendaal in een en dezelfde accommodatie.

Toegankelijkheid

Citaat uit 'Tot bloei komen': *In het bijgestelde ontwerp is rekening gehouden met een aangepaste entree waardoor de zichtbaarheid en de toegankelijkheid verbeteren. Daarnaast is het mindervalidetoilet vergroot en dat voldoet na de verbouwing aan de huidige regels.* Daar zijn we heel blij mee, maar de entree lijkt nog niet zeker (geld voor verkrijgen grond entree is nog onzeker; hetzelfde geldt voor het al dan niet verkrijgen van subsidies). Dat is een aandachtspunt. Op advies van de Werkgroep Toegankelijk Bloemendaal is 'Ongehinderd' ingeschakeld om de toegankelijkheid t/m het definitief ontwerp te borgen. Dat juichen wij van harte toe en aan de adviezen van deze experts kunnen wij niets toevoegen. Of in de nabije omgeving van de bibliotheek ook een Invalidenparkeerplaats wordt gerealiseerd is ons niet helder. Maar dat die noodzakelijk is lijkt ons vanzelfsprekend.

Participatie

In het raadsvoorstel wordt met betrekking tot participatie van inwoners en bezoekers gesteld dat er wensen zijn voor een bibliotheek die meer functies heeft dan alleen het uitlenen van boeken. Is daarbij ook aangegeven wat de plannen zouden gaan inhouden, waarbij alles erop is gericht om alle toegevoegde functies onder datzelfde dak bij elkaar te brengen? Concluderen dat het vernieuwde plan gedragen wordt door of namens de bewoners is - gegeven de beschikbare informatie - dan erg kort door de bocht. Op basis van de (aan ons getoonde) artist impressions is onduidelijk of alle functies erin passen en of het werkbaar is. De vernieuwde bibliotheek moet na de verbouwing tenslotte een huiskamer worden voor alle Bloemendalers.

Andere bibliotheekvestigingen in Bloemendaal

In 'Tot bloei komen' wordt tevens de aandacht gevraagd voor de bibliotheekvestigingen in Vogelenzang en Bennebroek. De relatie met de verbouwing in Bloemendaal is ons niet helder.

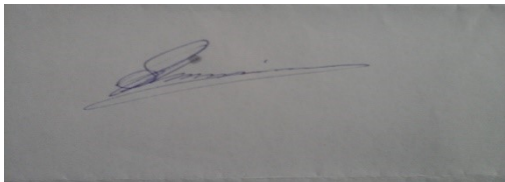
Advies

De WMO Raad kan zich goed vinden in de basisuitgangspunten die in "Tot bloei komen" zijn neergelegd, waarbij gezocht wordt naar synergie, samenwerking en integratie. Wij hebben zorgen over het ontbreken van een programmatische en rooster-technische onderbouwing bij de plannen. Bij de ruimtelijke inpassing is een check door 'Ongehinderd' voorwaarde om te borgen dat deze voorziening voor alle Bloemendalers toegankelijk is.

Het is aan de raad om zich te buigen over de financiële onderbouwing en hierover doen wij dan ook geen uitspraken.

Wanneer de plannen worden gerealiseerd adviseert de WMO Raad om geschikte momenten voor (tussentijdse) evaluaties in te lassen en rapportages te vragen aan het WMO-loket, Welzijn Bloemendaal en de bibliotheek waaruit na te gaan is of - en zo ja, in welke mate - de gestelde doelen worden behaald.

Namens de WMO Raad Sociaal Domein Bloemendaal,

B. Schuurin
Waarnemend voorzitter